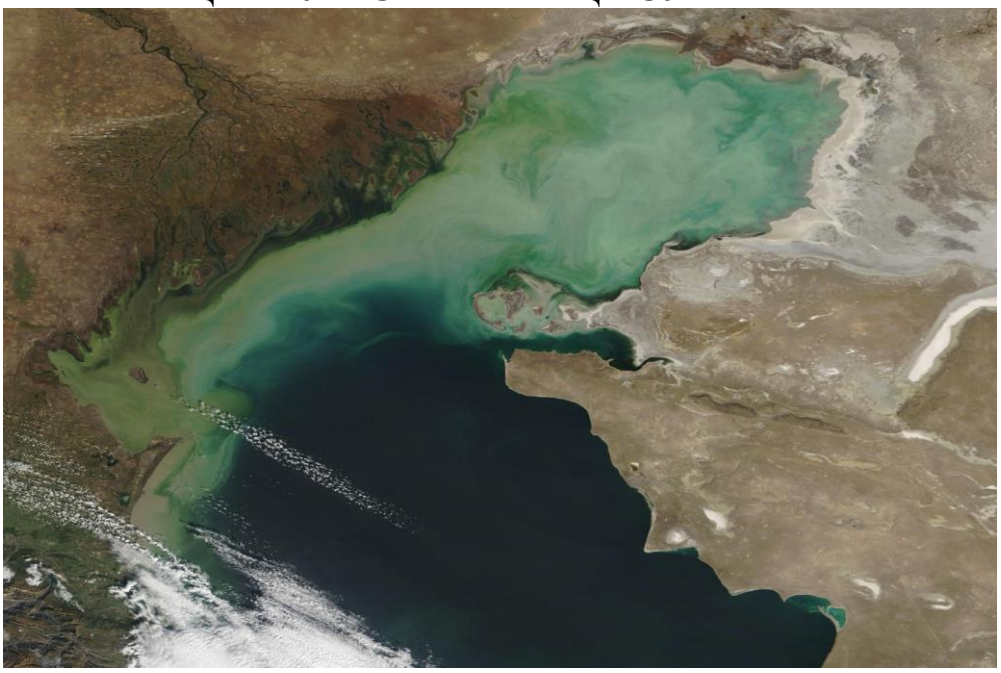
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ
«ҚАЗГИДРОМЕТ» РМК

ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ОРТАЛЫҒЫ

КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ №44 БЮЛЛЕТЕНІ

2026 Ж. 29 ҚАЗАН – 03 ҚАРАША АРАЛЫҒЫНА АРНАЛҒАН ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖӘНЕ ЖЕЛШЕГЕРМЕ – ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ БОЛЖАМЫ

1-сурет. 2026 ж. 29 қазан ғарыштан түсірілген Каспий теңізінің NASA/GSFC фотосуреті

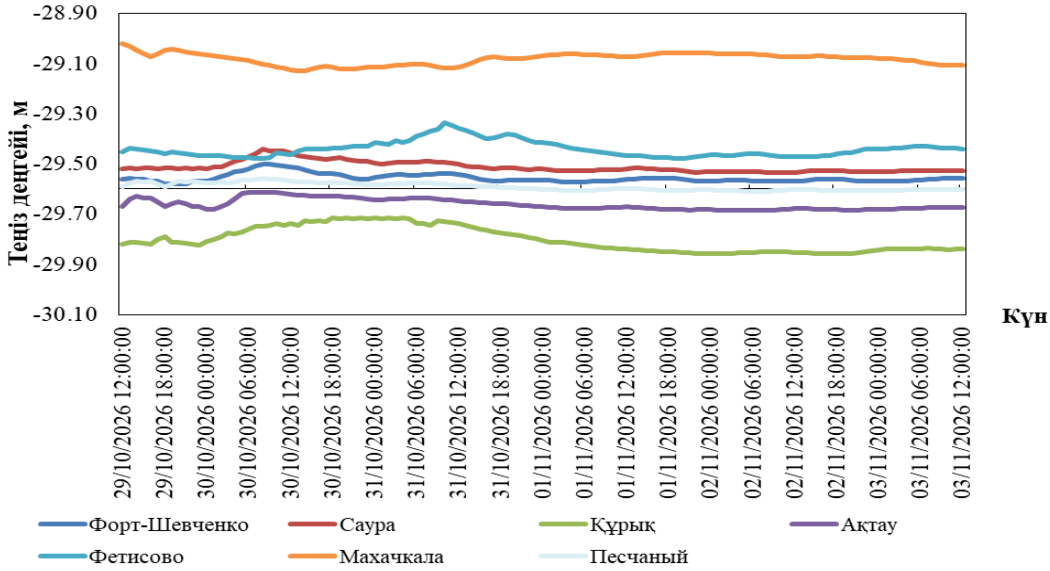
ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАР.

Каспий теңізінің солтүст және орталық бөлгінде желшегерме-желкөтерме құбылыстары күтілмейді.

Каспий теңізінің ортаңғы бөлігі

ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

Қарастырылған болжам аралығында теңіз деңгейінің минус 29,52 м БЖ шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 29,02 м БЖ-нен минус 29,86 м БЖ аралығында болуы мүмкін. Форт-Шевченко, Фетисово Саура, Ақтау, Песчаный, Махачкала және Құрық аймағында теңіз деңгейінің ауытқуы **14 см-ден аспайды** (2-сурет).

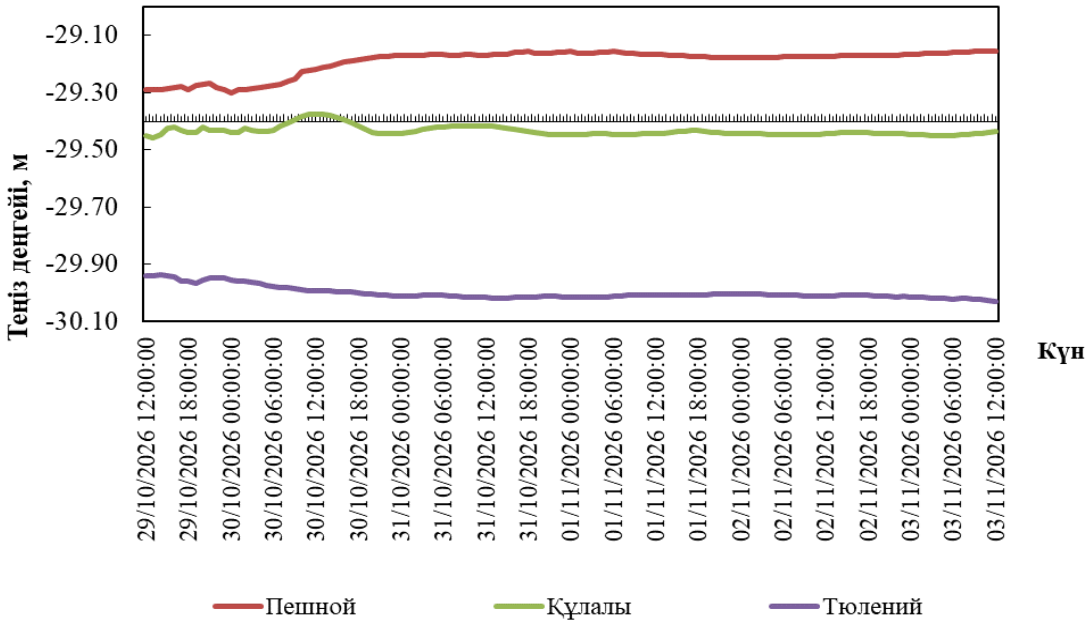

2-сурет. Орта Каспий пункттеріндегі теңіз деңгейінің болжамы

Каспий теңізінің солтүстік бөлігі

ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

Қарасытырлған уақыт аралығында теңіз деңгейінің минус 29,54 м БЖ шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 29,16 м БЖ-нен минус 30,03 м БЖ аралығында болуы мүмкін. Құлалы, Тюленний, Пешной аймағында желшегерме және желкөтерме құбылыстары **күтілмейді,** теңіз деңгейінің ауытқуы **14 см-ден аспайды** (3-сурет).

3-сурет. Солтүстік Каспий пункттеріндегі теңіз деңгейінің болжамы

ҚАЗАҚСТАН ЖАҒАЛАУЫНЫҢ ӘРТҮРЛІ ПУНКТТЕРІНДЕ БОЛАТЫН ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ БОЛЖАМАЛЫ МӘНДЕРІ

Пункттың атауы	Ең жоғары		Ең төмен		Орташа
	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)
Орта Каспий					
Форт Шевченко	**-150 (-29,50)**	30/10/2026 09:00:00	**-158 (-29,58)**	29/10/2026 18:00:00	**-156 (-29,56)**
Саура	**-144 (-29,44)**	30/10/2026 08:00:00	**-153 (-29,53)**	02/11/2026 10:00:00	**-151 (-29,51)**
Құрық	**-172 (-29,72)**	30/10/2026 18:00:00	**-186 (-29,86)**	02/11/2026 01:00:00	**-180 (-29,80)**
Ақтау	**-161 (-29,61)**	30/10/2026 09:00:00	**-169 (-29,69)**	02/11/2026 05:00:00	**-166 (-29,66)**
Фетисово	**-134 (-29,34)**	31/10/2026 10:00:00	**-148 (-29,48)**	30/10/2026 08:00:00	**-144 (-29,44)**
Песчаный	**-156 (-29,56)**	30/10/2026 09:00:00	**-161 (-29,61)**	02/11/2026 07:00:00	**-159 (-29,59)**
Махачкала	**-102 (-29,02)**	29/10/2026 12:00:00	**-113 (-29,13)**	30/10/2026 13:00:00	**-108 (-29,08)**
Солтүстік Каспий					
Пешной	**-116 (-29,16)**	31/10/2026 18:00:00	**-130 (-29,30)**	30/10/2026 00:00:00	**-119 (-29,19)**
Құлалы	**-137 (-29,37)**	30/10/2026 12:00:00	**-146 (-29,46)**	29/10/2026 13:00:00	**-143 (-29,43)**
Тюлений	**-194 (-29,94)**	29/10/2026 14:00:00	**-203 (-30,03)**	03/11/2026 12:00:00	**-200 (-30,00)**

ГОУ*- гринвич орташа уақыты

2026 Ж. 22 – 28 ҚАЗАН АРАЛЫҒЫНДАҒЫ ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖАҒДАЙЫНА ШОЛУ

Қазгидрометтің Пешной, Құлалы аралы теңіз станциялары мен посттарының, сондай-ақ Росгидрометтің (Тюлений аралы) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізінің солтүстік бөлігінде теңіз деңгейінің орташа мәні минус 29,37 м БЖ-не, ең жоғарғы мәні минус 29,00 м БЖ-не, ең төменгі мәні минус 29,98 м БЖ-не сәйкес келді.

Қазгидрометтің Форт-Шевченко, Ақтау, Фетисово, Саура, Құрық, Песчаный теңіз станциялары мен посттарының және Рогидрометтің (Махачкала) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізі суы терең бөлігінде деңгейінің орташа мәні минус 29,50 м БЖ-не, ең жоғарғы мәні минус 28,97 м БЖ-не, ең төменгі мәні минус 29,82 м БЖ-не сәйкес келді.

СОЛТҮСТІК-ШЫҒЫС ЖАҒАЛАУДАҒЫ ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ ҚАУІП-ҚАТЕР ӨЛШЕМДЕРІ

	Көтерілу/Төмендеу, см	**Сипаттамасы*** **	**Салдары**
желкөтерме	49	критикалық	жағалаудың су басуы 5 км-ге дейін
	60	қауіпті	бөгеттер мене үйлердің су басуы 10 км дейін
	109	аса қауіпті	жағалаудың су басуы, бөгеттердің және үйлердің су басуы 10 км астам
желшегерме	-46	критикалық	кішкене кемелердің жүзуінің қиындауы
	-60	қауіпті	кішкене және орта кемелердің жүзуінің қиындауы
	-104	аса қауіпті	кемелер қайынға тұрып қалуы мүмкін

**Есептік сипаттамалар "Қазгидромет" РМК-да Каспий теңізінің жағдайына бейімделген Mike 21 Flow Model моделінің гидродинамикалық модулін пайдалану кезінде алынды. Есептеу барысында теңіз деңгейін бақылау мәлеметтері және 24-120 сағаттың қысым алабының сандық болжауы пайдаланылған.*

***Ерекше белгілерді анықтаған кезде жергілікті жағдайлар есепке алынды.*

****Желшегерме-желкөтерме құбылыстары биіктігінің өте қиын кезеңі 50% қамтамасыздықпен, қауіпті - 25% қамтамасыздығымен, аса қауіпті - 2 % қамтамасыздығымен анықталды. Есептеу 1940-2024 жж. Т Пешной деректері бойынша жасалған.*

БЖ – Балтық жүйесі

Бюллетень Каспий теңізінің гидрометеорологиялық зерттеулер басқармасында құрастырылды

Мекенжайы: 010000, Астана, Мәңгілік Ел даңғ. 11/1, Тел.: 279-83-12
e-mail: ugmikm@meteo.kz

Бюллетеньдегі материалдарды пайдаланған кезде міндетті түрде «Қазгидромет» РМК-ге сілтеме жасау керек.